

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Херсонського державного
університету

Олександр СПІВАКОВСЬКИЙ

« 18 » вересня 2024р.

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА
ПРАКТИКИ

Освітня програма Філологія (германські мови та літератури (переклад включно))

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша –
англійська

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Факультет української й іноземної філології та журналістики

Кафедра англійської філології та світової літератури імені
професора Олега Мішукова

Курс 2, 3, 4

ПОГОДЖУЮ

Проректорка з навчальної та науково-
педагогічної роботи

Дар'я МАЛЬЧИКОВА

« 13 » вересня 2024 р.

Програму розроблено:

1. Французовою К.С., к. філол. н., доценткою кафедри англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова, ХДУ
2. Хан О.Г., к. філол. н., доценткою кафедри англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова, ХДУ

Програму розроблено на основі освітньої програми «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно))», затвердженої 25.06.2020 р. Вченою радою Херсонського державного університету.

Деканеса факультету _____

Ірина ГОШТАНАР

Затверджено на засіданні кафедри
англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова
Протокол № 1-в від «29» серпня 2024 р.

Завідувачка кафедри _____

Юлія КІЩЕНКО

Схвалено науково-методичною радою факультету
Протокол №1 від «02» вересня 2024 р.

Голова ради _____

Ірина ГАЙДАЄНКО

Керівниця навчального відділу _____

Вікторія ЯЦЕНКО

ВСТУП

Практика є невід'ємним складником процесу підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та різновидом навчальних занять, що забезпечують якісну професійно-практичну підготовку здобувачів спеціальності 035 Філологія, які мають спеціалізацію «035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська».

Мета практики й зміст кожного етапу тісно взаємопов'язані й спрямовані на вирішення єдиного завдання – формування практичного досвіду щодо вирішення конкретних професійних задач. У період практики закладаються основи досвіду професійної діяльності, практичних умінь і навичок, професійних якостей особи фахівця. Цей етап значною мірою визначає професійне становлення майбутнього фахівця.

Професійна підготовка – багатofакторний процес, всі компоненти якого знаходяться між собою в складних взаємодоповнюючих і взаємозумовлених відносинах – це цілеспрямована діяльність, що представляє єдність змісту, структури, мети навчання і виховання, сукупність психологічних і моральних якостей особистості, знань, умінь, навичок, філологічних і педагогічних здібностей, набуття яких дає можливість формувати позитивну мотивацію здобувачів до майбутньої професійної діяльності, сприяє оволодінню ними необхідним обсягом загально-культурних, психолого-педагогічних і спеціальних знань, дозволяє викладати філологічні дисципліни й виконувати пошуково-дослідну і виховну роботу.

Практична підготовка здобувачів, які навчаються у Херсонському державному університеті, здійснюється шляхом проходження ними практики в закладах освіти, на підприємствах, в установах та організаціях згідно з укладеними закладами договорами або у його структурних підрозділах, що забезпечують практичну підготовку.

Політика щодо академічної доброчесності регламентується Положенням академічної доброчесності учасників освітнього процесу Херсонського державного університету.

Організація і проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти Херсонського державного університету регламентується такими документами:

1. Закон України «Про вищу освіту». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон України «Про освіту». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Кодекс законів про працю України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
4. Положення про проведення практики здобувачів вищих навчальних закладів України, затверджене наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 № 93. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>
5. Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 26.12.2017 № 1669. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0100-18#Text>
6. Стандарти вищої освіти відповідних спеціальностей.
7. Положення про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті від 02.09.2020 № 789-Д, Про введення в дію рішення вченої ради ХДУ від 29.01.2024 про внесення змін до Положення про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті від 07.02.2024 №88-Д <https://ksu24.kspu.edu/s/7ogSN>
8. Про введення в дію рішення вченої ради ХДУ від 30.10.2023 про затвердження Положення про організацію та проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти у Херсонському державному університеті від 17.11.2023 № 521-Д. <https://ksu24.kspu.edu/s/w34uF>
9. Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Херсонського державного університету від 26.06.2020 № 592-Д.

<https://ksu24.kspu.edu/s/y0Eb8>

10. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Херсонського державного університету від 06.04.2021 р. №419-Д. <https://ksu24.kspu.edu/s/TSxs4>

11. Про введення в дію рішення вченої ради ХДУ від 26.08.2024 про затвердження Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті (наказ від 28.08.2024 № 410-Д) <https://ksu24.kspu.edu/s/z9TMA>

12. Навчальні плани спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців.

13. Робочі навчальні плани спеціальностей ХДУ.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

У Національній доктрині розвитку освіти в Україні у ХХІ столітті визначено головну мету, яка полягає у створенні умов для особистісного розвитку та творчої самореалізації кожного громадянина України, формуванні покоління, здатного навчатися впродовж усього життя, створювати та розвивати цінності громадянського суспільства; здатності консолідації української нації, інтеграції України в європейський і світовий простір як конкурентоспроможної та процвітаючої держави. Велику роль у розв'язанні цих завдань відіграють професія вчителя та професія перекладача.

Метою практичної підготовки здобувачів спеціальності 035 Філологія є формування та розвиток професійного вміння приймати самостійні рішення в умовах професійної діяльності, оволодіння сучасними методами, формами організації праці у галузі обраної спеціальності.

Завдання практичної підготовки:

- закріплення й поглиблення знань із фахових і психолого-педагогічних дисциплін у процесі їхнього застосування під час розв'язання конкретних завдань навчального, виробничого або науково-дослідного характеру;
- створення ситуацій, що сприятимуть усвідомленню мовознавчих, літературознавчих, педагогічних процесів;
- вироблення навичок адаптації в колективі під час трудової діяльності;
- ознайомлення з сучасними формами, методами, прийомами організації праці у філологічній/перекладацькій та педагогічній галузях;
- формування практичних навичок самостійного виконання професійних завдань у реальних життєвих або виробничих умовах;
- виховання потреби у самоосвіті й професійному вдосконаленні;
- формування навичок науково-дослідної роботи під час збирання й вивчення мовознавчого та педагогічного матеріалів;
- закріплення навичок дотримання норм академічної доброчесності.

Практика здобувачів є невід'ємною складовою підготовки висококваліфікованих кадрів. Вона спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами за час навчання, як загальних, так і фахових компетентностей за обраною спеціальністю.

Очікувані компетентності та ПРН

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	ЗК	ФК (СК)	ПРН
ОК 22	Навчальна практика II курс	ЗК 1-7; 9-11	ФК 2; 8; 11	ПРН 1. Базові знання філософії, культурології, історії української культури, що сприяють формуванню світогляду й соціалізації особистості в

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	ЗК	ФК (СК)	ПРН
				суспільстві, усвідомлення етичних цінностей, норм поведінки. ПРН 2. Знати сучасні філологічні й дидактичні засади навчання іноземних мов і світової літератури та творчо застосовувати різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення професійних завдань. ПРН 5. Знати правові та етичні норми, що регулюють відносини між людьми в професійних колективах. ПРН 6. Досягнення знань, розуміння та здатностей застосовувати сучасні методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти згідно з вимогами педагогіки, психології, вікової фізіології й валеології, екології. ПРН 7. Аналізувати, діагностувати та корегувати власну педагогічну діяльність з метою підвищення ефективності освітнього процесу. ПРН 11. Здатність працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі. ПРН 12. Здатність використовувати гуманістичний потенціал іноземної мови і світової літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України. ПРН 13. Здатність учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію. ПРН 14. Здатність аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури.
ОК 21	Навчальна практика III курс	ЗК 3; 8; 9; 11	ФК 7; 10; 12	ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації. ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати. ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	ЗК	ФК (СК)	ПРН
				ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами. ПРН 14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя. ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання
ОК 22	Виробнича практика IV курс	ЗК 1-7; 8-10	ФК 2-8; 11	ПРН 1. Базові знання філософії, культурології, історії української культури, що сприяють формуванню світогляду й соціалізації особистості в суспільстві, усвідомлення етичних цінностей, норм поведінки. ПРН 2. Знання сучасних філологічних й дидактичних засад навчання іноземних мов і світової літератури та вміння творчо використовувати різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення професійних завдань. ПРН 3. Знання державного стандарту загальної середньої освіти, навчальних програм з іноземної мови та світової літератури для ЗНЗ та практичних шляхів їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності. ПРН 4. Знання та вміння використовувати сучасні форми, методи й способи контролю й оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з англійської мови та світової літератури, другої іноземної мови. ПРН 5. Знання правових та етичних норм, які регулюють відносини між людьми в професійних колективах. ПРН 6. Знання сучасних підходів до організації та здійснення освітнього процесу згідно з вимогами педагогіки, психології, вікової фізіології й валеології, екології. ПРН 7. Застосування сучасних методик й технологій (зокрема інформаційні) для забезпечення якості освітнього процесу в загальноосвітніх навчальних закладах. ПРН 8. Уміння аналізувати, діагностувати та корегувати власну педагогічну діяльність з метою підвищення ефективності освітнього процесу. ПРН 12. Знання специфіки перебігу літературного процесу різних країн в історико-культурному контексті; володіння різними видами аналізу

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	ЗК	ФК (СК)	ПРН
				художнього твору, вміння визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури. ПРН 13. Уміння працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі. ПРН 14. Використання гуманістичного потенціалу рідної й англійської мов і світової літератури, другої іноземної мови для формування духовного світу юного покоління громадян України. ПРН 15. Здатність учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію. ПРН 16. Здатність аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури. ПРН 17. Знання вимог до безпеки життєдіяльності й готовність до охорони життя й здоров'я учнів в освітньому процесі та позаурочній діяльності.
ОК 22	Виробнича практика IV курс	ЗК 1; 3-12	ФК 1; 2; 6-10; 12-15	ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефаківцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації. ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, причіниками різних політичних поглядів тощо. ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності. ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності. ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними)

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	ЗК	ФК (СК)	ПРН
				мовами. ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації). ПРН 14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя. ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів. ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання. ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах. ПРН 20. Мати навички здійснювати усний (послідовний та синхронний) та письмовий переклад (художній та галузевий).

2. СТРУКТУРА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ОПИС ПРАКТИК

Структура практичної підготовки

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів ECTS	Форма Контролю	Опис, мета
ОК 22	Навчальна практика II курс	6	Захист /диф. залік	Тривалість 4 тижні. Мета – розвиток комунікативної компетентності в писемному мовленні англійською мовою здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти як їхньої здатності здійснювати письмове спілкування у сфері особистої та професійної комунікації, застосовуючи знання, вміння, навички,

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів ECTS	Форма Контролю	Опис, мета
				стратегії і досвід роботи з іншомовним текстом і знання про особливості побудови письмових висловлювань у культурі мови, що вивчається. Розвиток комунікативної компетентності в писемному мовленні англійською мовою здобувачів як їхньої здатності здійснювати письмове спілкування у сфері особистої та професійної комунікації, застосовуючи знання, вміння, навички, стратегії і досвід роботи з іншомовним текстом і знання про особливості побудови письмових висловлювань у культурі мови, що вивчається
ОК 21	Навчальна практика III курс	6	Захист /диф. залік	Тривалість 4 тижні. Мета – формування комплексу загальних і фахових компетентностей, необхідних для здійснення подальшої освітньої діяльності для здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр» і професійної діяльності в закладах загальної середньої освіти. Практика забезпечує необхідний рівень професійної підготовки до науково-дослідної, науково-методичної, краєзнавчої, культурно-просвітницької діяльності. Формування комплексу загальних і фахових компетентностей, необхідних для здійснення подальшої освітньої діяльності для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і професійної діяльності в закладах загальної середньої освіти
ОК 22	Виробнича практика IV курс	12	Захист /диф. залік	I семестр, тривалість 8 тижнів. Практика складається з двох модулів: <u>педагогічного</u> (практика в ЗЗСО – 5 тижнів) та <u>перекладацького</u> (3 тижні). Мета педагогічного модулю – формування й поглиблення фахових компетентностей, відповідних практичних навичок, ознайомлення безпосередньо в школах з виробничим (освітнім) процесом, відпрацювання спеціальних умінь та навичок. Мета перекладацького модулю – підготовка здобувачів до виконання роботи професійного перекладача та

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів ECTS	Форма Контролю	Опис, мета
				отримання практичних навичок, пов'язаних з реалізацією різних видів перекладу (усного, письмового, послідовного, синхронного) у різних умовах комунікації (робота з групою, індивідуально, робота з текстами та документами різного рівня складності та спрямування, безпосередньо з клієнтом або за умов дистантної комунікації: телефон, Інтернет). Формування й поглиблення фахових компетентностей, відповідних практичних навичок, ознайомлення безпосередньо в школах з виробничим (освітнім) процесом, відпрацювання спеціальних умінь та навичок. Отримання здобувачами відповідного досвіду роботи перекладачем, на поглиблення теоретичних знань та розвиток практичних вмінь, розв'язання певних проблем, пов'язаних з ефективною перекладацькою діяльністю
ОК 22	Виробнича практика IV курс	1,5	Захист /диф. залік	II семестр, тривалість 1 тиждень. Мета – поглиблення фахових компетентностей, необхідних для роботи перекладача та удосконалення практичних вмінь і навичок, пов'язаних з реалізацією різних видів перекладу. Практика спрямована на розвиток умінь застосовувати одержані знання під час вирішення конкретних перекладацьких завдань, формування готовності й здатності здобувачів до самоосвіти та саморозвитку в майбутній професійній діяльності. Поглиблення фахових компетентностей, необхідних для роботи перекладача та удосконалення практичних вмінь і навичок, пов'язаних з реалізацією різних видів перекладу

Графік практичної підготовки

Курс	Семестр	Вид практики	Тривалість проведення (тижнів)	Форма навчання	База практики	Відповідальний підрозділ
2	4	навчальна	4	денна форма	кафедра англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова, ХДУ	кафедра англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова
			2	заочна форма		
3	6	навчальна	4	денна форма	заклади загальної середньої освіти м. Херсон та інших міст України	кафедра англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова
			4	заочна форма		
4	7	виробнича	8	денна форма	заклади загальної середньої освіти м. Херсон та інших міст України; відділ міжнародних ініціатив та проектної діяльності ХДУ; кафедра англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова, ХДУ; бюро перекладів та інші установи, які потребують послуги перекладача	кафедра англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова; кафедра німецької та романської філології
			4	заочна форма		
4	8	виробнича	1	денна форма	відділ міжнародних ініціатив та проектної діяльності ХДУ	кафедра англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова
			3	заочна форма		

Види завдань/робіт, критерії оцінювання та порядок нарахування балів з практики висвітлюється у робочих програмах практик.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Практична підготовка здобувачів спеціальності 035 Філологія організується та координується кафедрою англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова факультету української й іноземної філології та журналістики ХДУ.

Практика здобувачів спеціалізації «035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» здійснюється шляхом проходження ними практики: у структурних підрозділах університету, що забезпечують виконання програми практики; навчальних закладах м. Херсона та інших містах України; бюро перекладів та інших установах, які потребують послуги перекладача.

Практична підготовка може здійснюватися за такими формами проходження практики:

- очна;
- онлайн (дистанційна);
- змішана.

Організацію та проведення практичної підготовки здійснює декан факультету, керівник практик від факультету, завідувач кафедри. Відповідальність за виконання програми практики покладено на гаранта освітньої програми, керівників практик від університету та керівників від баз практики.

Основною діяльністю керівника практики від університету є:

- облік відвідування здобувачами протягом терміну практики;
- забезпечення виконання здобувачами програми практики;
- консультування здобувачів щодо підготовки та оформлення звітної документації, особливості оформлення виконаних завдань, доповіді тощо;
- подання звітної документації;
- аналізування виконання програм практики й доповідає про її підсумки на засіданнях кафедри;
- складання підсумкового звіту, який подається керівникові практики факультету.

Керівник практики від бази практики відповідальний за:

- проведення інструктажу з охорони праці: вступний і безпосередньо на робочому місці;
- надання здобувачам можливість користуватися матеріально-технічною базою й інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми практики;
- забезпечення обліку проходження практик здобувачів;
- повідомлення керівника практики факультету або керівника практики від університету про всі порушення трудової дисципліни, правил внутрішнього розпорядку та про інші порушення;
- підготовку відгуку на кожного здобувача, відображаючи виконання програми практики.

Здобувачі, які проходять практику за спеціальністю 035 Філологія, зобов'язані:

- до початку практики одержати консультацію щодо оформлення документів (на настановчій конференції з практики або в індивідуальному порядку);
- своєчасно розпочати практику;
- вивчити й суворо дотримуватись правил безпеки життєдіяльності й виробничої санітарії;
- у повному обсязі виконати всі завдання програми практики;
- скласти календарний графік проходження практики та зафіксувати заходи, погодивши його з керівником від бази практики й викладачами – керівниками практики за фахом;
- вести звіт про результати практики та своєчасно подавати його на перевірку;
- працювати відповідно до внутрішнього розпорядку бази практики (КЗпП України);

- своєчасно оформити всі документи з практики у формі звіту й скласти залік з практики;
- проходити практику в терміни, визначені наказом по університету.

Форми і методи контролю:

Вимоги до структури та обсягу звіту з практики представлені у робочих програмах практик. Контроль діяльності практикантів під час практики складається з поточного і підсумкового. *Поточний контроль* практики здійснюється керівником практики (присутність на базі практики фіксується на кафедрі). *Підсумковий контроль* здійснюється у спеціально відведений час після завершення проходження практики. Всі здобувачі беруть участь у підсумковій конференції. Здобувачі представляють свої презентації звітів і усно відповідають на запитання. Залік виставляє керівник практики.

4. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Після закінчення терміну практики здобувачі звітують про виконання програми практики. Форма та вимоги щодо оформлення пакету звітної документації здобувача про результати проходження практик надається у робочій програмі практики. Термін подачі здобувачем пакету звітної документації встановлюються керівником практики від університету за узгодженням із завідувачем кафедри та керівником практики від факультетам, але не пізніше дати підсумкової конференції.

Після закінчення практики здобувач надає звітну документацію керівникові практики від університету і звітує перед комісією про виконання програми практики. Керівник практики виставляє здобувачу підсумкову оцінку на підставі сумарної оцінки за всіма напрямками його діяльності під час проходження практики та під час заліку. Здобувачі звітують про виконання програми практики та отримані результати практики (виступ 2-3 хв.), демонструючи розроблені презентації звітів. Звітна презентація погоджується з керівником від університету та може вміщувати фотозвіт, відео, скріншоти, аналіз, висновки результатів виконання завдань програми практики. Здобувачам задаються питання відповідно робочої програми, на які необхідно відповісти.

Захист здобувачами результатів практики відбувається перед комісією, яка затверджується наказом ректора, з урахуванням положень Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті від 07.09.2020 №803-Д, оскарження результатів захисту відповідно Порядку оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у Херсонському державному університеті від 07.09.2020 № 802-Д.

Оцінка за практику виставляється у відомість обліку успішності та індивідуальний план здобувача за підписом керівника практики. Непроходження або невиконання програми практики вважається академічною заборгованістю. Здобувач, який не виконав програму практики без поважної причини, відрховується з університету. За умови невиконання здобувачем програми практики з поважної причини університет може дозволити індивідуальний термін проходження практики.

Здобувач, який виконав програму практики, але під час підведення підсумків практики отримав незадовільну оцінку, має право перескласти комісії залік з практики у період ліквідації академічної заборгованості, визначений регламентом університету згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ. Підсумки кожного виду практики обговорюються на засіданнях кафедри.

Критерії оцінювання результатів кожної практики визначаються Порядком оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті.

Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС

Сума балів /Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90 – 100	A	Excellent	Відмінно
82-89	B	Good	Добре
74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	Задовільно
60-63	E		
35-59	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Здобувач/-ка має право оскаржити організацію, процедуру проведення та результати оцінювання контрольних заходів відповідно до Порядку оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у Херсонському державному університеті.

5. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Колоскова Ж. В., Назаренко М. П. Виробнича (педагогічна практика студентів закладів вищої освіти в реаліях дистанційного навчання. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. 195 (Трав 2021). С. 77-81.
2. Максименко О. В. Прецедентні феномени в перекладі: навч. посібник. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2019. 168 с.
3. Навчально-перекладацька практика : програма та методичні вказівки здобувачам вищої освіти спеціальності 035.041 «Філологія Германські мови та літератури (переклад включно)» / уклад. Ю. А. Купчишина. Хмельницький : ХНУ, 2022. 12 с.
4. Педагогічна практика : навчально-методичний посібник. Уклад.: В. В. Макаручук, А. В. Добридень. 2-ге вид., виправ., допов. Умань : ФОП Жовтий О. О., 2015. 158 с.
5. Педагогічна практика з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: посіб. для студ. кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої та В. В. Черниш. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
6. Яременко Н., Коломієць Н., Мішеніна Т. Цифрові проєкти в літературній освіті профільної школи. Сучасні тенденції методики навчання: мовно-літературна царина : колективна монографія / за заг. ред. проф. З. П. Бакум. Кривий Ріг : КДПУ, 2023.

Допоміжна

7. Бакум З. П., Пальчикова О. О. Елітарна мовна особистість учнів профільної школи філологічного напрямку: теорія та практики формування. Сучасні тенденції методики навчання: мовно-літературна царина : колективна монографія / за заг. ред. проф. З. П. Бакум. Кривий Ріг : КДПУ, 2023. С. 7-37.
8. Гудманян А. Г., Сітко А. В., Єнчева Г. Г. Основи перекладознавства: навч. посіб. для студентів спец. 035 «Філологія». Вінниця : Нова Книга, 2020. 351 с.
9. Салата І. А., Євтушенко Н. А. Формування мовної особистості учнів на уроках англійської мови у профільній школі в умовах дистанційної освіти. Сучасні

- тенденції методики навчання : мовно-літературна царина: колективна монографія / за заг. ред. проф. З. П. Бакум. Кривий Ріг : КДПУ, 2023. С.97-135.
10. Mason J., Giovanelli M. Studying Fiction : A Guide for Teachers and Researchers. Routledge, 2021. 138 p.
 11. Pentón Herrera L. J., Martínez-Alba G. Social-Emotional Learning in the English Language Classroom: Fostering Growth, Self-care, and Independence. TESOL International Association, 2021.

Інтернет-ресурси

12. Державний стандарт базової і повної середньої освіти. 2020. [URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/10/08/derzhstandartbazovoiosvi_typrezentatsiya.pdf](https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/10/08/derzhstandartbazovoiosvi_typrezentatsiya.pdf)
13. Закон України «Про освіту». Електронний ресурс. Законодавство України, 2017. № 38-3. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
14. Освіта: інклюзія та універсальний дизайн. URL: https://usif.ua/images/news/2021_08_30/EducationInclusiveUniversalDesign_Brochure_Web_2.pdf
15. Практичний посібник для шкіл з використання Інструменту демократичного розвитку. 2019. URL: <https://www.schools-for-democracy.org/biblioteka>
16. Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv>
17. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки. Київ, 2020. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/>